T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü

16. HADİS

ALLAH'IN RAHMETİ SINIRSIZDIR

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : « لَمَّا خَلَقَ اللهُ الْخَلْقَ ، كَتَبَ فِي كِتَابٍ ، فَهُوَ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ : إِنَّ رَحْمَتِي تَغْلِبُ غَضَبِي » .

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'den rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Allah varlıkları yarattığı zaman, kendi katında arşın üstünde bulunan kitabına, "Rahmetim gerçekten gadabıma gâlibtir" diye yazmıştır."[16]

Açıklamalar

Rahmet, sevâbın kula ulaştırılmasını anlatır. Gadab, kulun haketmesinden dolayı, Allah Teâlâ tarafından cezalandırılması demektir. Allah'ın rızâsı da gadabı da irâde sıfatıyla ilgilidir. İtaatkâr kuluna sevap vermek dilerse, buna rızâ; âsi kuluna azâb vermek dilerse, buna da gadab denilir. Rahmetin öncelik ve üstünlüğünden maksat, onun çokluğu ve yaygınlığıdır. Bu demektir ki, Allah Teâlâ'nın kulları hakkında hayır, nimet ve sevap verme irâdesi; şer, intikam ve azâbetme irâdesinden daha çok ve yaygındır.

16 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 420 (Buhârî, Tevhîd 15, 22, 28, 55, Bed'ü'l-halk 1; Müslim, Tevbe 14-16. Ayrıca bk. İbni Mâce, Zühd 35)

Açıklamalar

Bu mânayı bazı ilim adamları "Rahmet, Allah Teâlâ'nın zâtının gereğidir, gadab ise, kulun kusuruna bağlıdır" diye açıklamışlardır.

Nasıl açıklanırsa açıklansın, hadisimizin ortaya koyduğu gerçek, "Rahmetim her şeyi kuşatmıştır" [A'râf sûresi (7), 156] âyetinde ifade buyurulduğu gibi, yüce Rabbimizin rahmetinin, gadabını aşmış olduğudur. Bu da günahkâr kullar için son derece büyük bir ümit kaynağıdır. O'nun engin rahmetini ummak için bundan daha büyük bir müjde mi olur?

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Allah'ın rahmeti gadabını aşkındır.
2. "Her şeyi kuşatmış olan" rahmet-i ilâhîden yararlanabilmek için ondan asla ümit kesmemek gerekir. Nitekim Yüce Rabbimiz, "Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmeyiniz" [Zümer sûresi (39), 53] buyurmaktadır.
3. Kul, Allah'ı nasıl düşünürse, Allah ona öyle tecelli eder. Allah'ın bize rahmetiyle tecelli edeceğini düşünmek, ayrıca bir kurtuluş umududur.